

ROZPORZĄDZENIE MINISTRÓW SPRAW WEWNĘTRZNYCH I SPRAW ZAGRANICZNYCH

z dnia 21 maja 1976 r.

w sprawie zasad i trybu postępowania oraz właściwości organów w sprawach paszportowych

Na podstawie art. 2 ust. 1 i art. 29 ustawy z dnia 17 czerwca 1959 r. o paszportach (Dz. U. z 1967 r. Nr 17, poz. 81 i z 1971 r. Nr 28, poz. 261) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Organy właściwe do wydawania paszportów, wkładek paszportowych do dowodów osobistych i dokumentów podróży oraz do dokonywania w nich zmian i wznowiania ich ważności.

§ 1. 1. Organami właściwymi do wydawania w kraju paszportów, wkładek paszportowych do dowodów osobi-

stych i dokumentów podróży są komendy wojewódzkie Milicji Obywatelskiej.

2. Organami właściwymi do wydawania za granicą paszportów konsularnych są polskie przedstawicielstwa dyplomatyczne i urzędy konsularne.

3. Organy określone w ust. 1 właściwe są również w sprawach:

1) dokonywania zmian w:

- a) paszportach,
- b) wkładkach paszportowych do dowodów osobistych,
- c) dokumentach podróży,
- d) paszportach konsularnych,

2) wznowiania ważności:

- a) paszportów,
- b) wkładek paszportowych do dowodów osobistych,
- c) dokumentów podróży,
- d) paszportów konsularnych.

4. W wyjątkowych wypadkach — uzasadnionych względami losowymi lub służbowymi — dokumenty, o których mowa w ust. 1. może również wydać Ministerstwo Spraw Wewnętrznych (Biuro Paszportów); przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio.

5. Czynności, o których mowa w ust. 3, odnoszące się do paszportów konsularnych są dokonywane:

- 1) w kraju — przez komendy wojewódzkie Milicji Obywatelskiej właściwe ze względu na miejsce czasowego pobytu posiadaczy tych paszportów,
- 2) za granicą — przez właściwe przedstawicielstwa dyplomatyczne i urzędy konsularne Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

6. Do unieważniania lub zatrzymywania unieważnionych paszportów, wkładek paszportowych do dowodów osobistych i dokumentów podróży właściwy jest ten organ, który dany dokument wydał, lub Ministerstwo Spraw Wewnętrznych (Biuro Paszportów).

Rozdział 2

Dokumenty niezbędne do otrzymania paszportu, wkładki paszportowej do dowodu osobistego i dokumentu podróży oraz paszportu konsularnego.

§ 2. 1. Dokumentami niezbędnymi do otrzymania paszportu są:

- 1) podanie w formie kwestionariusza poświadczone w zakładzie pracy przez upoważnionego kierownika komórki kadrowej, stwierdzające wyuczony i wykonywany zawód oraz fakt udzielenia urlopu ubiegającemu się o paszport; osoby nie zatrudnione wskazują w podaniu-kwestionariuszu źródło utrzymania; osoby do lat 16 wypełniają podanie-kwestionariusz tylko wtedy, gdy wyjeżdżają samodzielnie,
- 2) dwie fotografie o wymiarach 4,5 cm × 3,5 cm; jeżeli wyjazd następuje z dziećmi poniżej lat 16 — dwie fotografie o wymiarach 4,5 cm × 5,5 cm z dziećmi,
- 3) jeżeli ubiegający się o paszport ma wyjechać wraz ze swymi małoletnimi dziećmi — pisemne oświadczenie drugiego z rodziców o zgodzie na wyjazd dzieci, a w razie niemożności uzyskania takiego oświadczenia — zezwolenie sądu opiekuńczego, chyba że wyjazd ma nastąpić na zaproszenie przebywającego za granicą drugiego z rodziców albo że władza rodzicielska przysługuje wyłącznie ubiegającemu się o paszport, a jeżeli małoletni poddany władzy rodzicielskiej ma wyjechać bez osoby, której ta władza przysługuje — oświadczenie o zgodzie na wyjazd złożone przez rodziców lub tego z nich, któremu przysługuje władza rodzicielska; złożenie pisemnego oświadczenia o zgodzie drugiego z rodziców na wyjazd małoletniego dziecka jest zbędne przy wyjazdach z jednym z rodziców na

pobyt czasowy nie przekraczający 2 miesięcy do: Ludowej Republiki Bułgarii, Czechosłowackiej Republiki Socjalistycznej, Niemieckiej Republiki Demokratycznej, Socjalistycznej Republiki Rumunii, Węgierskiej Republiki Ludowej i Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich,

- 4) jeżeli małoletni poddany opiece albo ubezwłasnowolniony poddany opiece lub kuratelii ma wyjechać za granicę na stałe — zezwolenie sądu opiekuńczego, a jeżeli małoletni lub ubezwłasnowolniony ma wyjechać na pobyt czasowy bez opiekuna lub kuratora — oświadczenie tej osoby o zgodzie na wyjazd,
  - 5) zaproszenie od osoby, do której udaje się ubiegający o paszport, jeżeli zaproszenie jest wymagane; powinno ono zawierać imię i nazwisko, datę urodzenia i adres osoby zapraszającej, imię i nazwisko, datę urodzenia oraz adres osoby zaproszonej, zobowiązanie pokrycia wszelkich kosztów jej pobytu za granicą, a ponadto powinno być poświadczone przez polskie przedstawicielstwo dyplomatyczne lub urząd konsularny; w państwach, gdzie nie ma takiego przedstawicielstwa lub urzędu, zaproszenie, o którym mowa, powinno być poświadczone przez miejscowego notariusza lub przez miejscową władzę; zaproszenie wystawione przez cudzoziemca podczas czasowego pobytu w Polsce powinno być poświadczone przez państwowe biuro notarialne albo znajdujące się w Polsce przedstawicielstwo dyplomatyczne lub urząd konsularny państwa, którego obywatelem jest cudzoziemiec; zaproszenie przebywającego czasowo w Polsce posiadacza polskiego paszportu konsularnego powinno być poświadczone przez państwowe biuro notarialne,
  - 6) zezwolenie właściwego organu wojskowego, jeżeli ubiegający się o paszport pełni czynną służbę wojskową lub jest zatrudniony w jednostce (instytucji) wojskowej albo w przedsiębiorstwie państwowym (zakładzie) podległym Ministrowi Obrony Narodowej,
  - 7) zezwolenie właściwego wojskowego komendanta uzupełnień, jeżeli ubiegający się o paszport zamierza wyjechać z kraju na pobyt czasowy i jest obowiązany uzyskać takie zezwolenie w trybie przepisów o powszechnym obowiązku obrony.
2. W razie zamierzonego wyjazdu na pobyt stały osób od lat 18 dokumentem niezbędnym do otrzymania paszportu jest również zaświadczenie wojskowego komendanta uzupełnień stwierdzające stosunek do obowiązku służby wojskowej albo zaświadczenie o zgłoszeniu się do rejestracji przedpoborowych. Dotyczy to również osób zwolnionych od obowiązku służby wojskowej w ciągu 5 lat od dnia zwolnienia od tego obowiązku.
- § 3. 1. Paszport podejmuje się po złożeniu dowodu osobistego.
2. W razie zamierzonego wyjazdu na pobyt stały paszport podejmuje się po złożeniu dowodu osobistego oraz:
- 1) przyrzeczenia udzielenia wizy wydanego przez właściwe obce przedstawicielstwo dyplomatyczne lub urząd konsularny,
  - 2) dowodu uiszczenia opłaty paszportowej,
  - 3) zaświadczenia z miejsca pracy o rozwiązaniu stosunku pracy,

- 4) zaświadczenia terenowego organu administracji państwowej stwierdzającego, że na ubiegającym się o paszport nie ciąży zobowiązania podatkowe oraz że nie prowadzi się przeciwko tej osobie egzekucji administracyjnej należności niepodatkowych,
- 5) zaświadczenia terenowego organu administracji państwowej o przekazaniu mieszkania,
- 6) wojskowego dokumentu osobistego.

§ 4. Dokumentami niezbędnymi do otrzymania wkładki paszportowej są dokumenty wymienione w § 2 ust. 1.

§ 5. 1. Dokumentami niezbędnymi do otrzymania dokumentu podróży są dokumenty wymienione w § 2 ust. 1, a przy wyjazdach na pobyt stały — również dokumenty wymienione w § 2 ust. 2.

2. Dokument podróży podejmuje się po złożeniu dokumentu stwierdzającego tożsamość, a przy wyjeździe na pobyt stały także dokumentów wymienionych w § 3 ust. 2.

§ 6. 1. Dokumentami niezbędnymi do otrzymania paszportu konsularnego książeczkowego są:

- 1) dokument stwierdzający posiadanie obywatelstwa polskiego,
- 2) odpis skrócony aktu urodzenia,
- 3) dokument stwierdzający istnienie, ustanie lub unieważnienie małżeństwa,
- 4) dokument stwierdzający stały pobyt za granicą,
- 5) dwa wypełnione kwestionariusze paszportowe,
- 6) trzy fotografie o rozmiarach 4,4 cm × 6 cm, własnoręcznie podpisane na odwrocie,
- 7) dowód uiszczenia należnych opłat konsularnych.

2. Jeżeli o paszport konsularny książeczkowy ubiega się osoba, która wyjechała za granicę na pobyt czasowy, wydanie tego paszportu następuje po złożeniu:

- 1) zaświadczenia o rozwiązaniu w kraju stosunku pracy,
- 2) zaświadczenia terenowego organu administracji państwowej o zgłoszeniu opuszczenia mieszkania,
- 3) zaświadczenia terenowego organu administracji państwowej, stwierdzającego, że na ubiegającym się o paszport konsularny nie ciąży zobowiązania podatkowe oraz że nie prowadzi się przeciwko tej osobie egzekucji administracyjnej z tytułu należności niepodatkowych,
- 4) zaświadczenia właściwego wojskowego komendanta uzupełnień, stwierdzającego uregulowanie spraw wynikających z obowiązku służby wojskowej, jeżeli osobą tą jest mężczyzna, który wyjechał z kraju w okresie od początku roku kalendarzowego, w którym kończy 18 rok życia, do końca roku kalendarzowego, w którym kończy 24 rok życia, i w tym okresie ubiega się o paszport konsularny.

3. W razie złożenia podania za pośrednictwem poczty lub osoby trzeciej załącza się ponadto:

1) dodatkową fotografię własnoręcznie podpisaną na odwrocie ze stwierdzeniem przez władze miejsca stałego pobytu lub miejscowego notariusza jej tożsamości oraz autentyczności podpisu,

2) wzór podpisu w trzech egzemplarzach.

4. Przepis ust. 1, z wyjątkiem pkt 3 i 4, oraz przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio przy ubieganiu się o paszport konsularny blankietowy.

5. Kierownik przedstawicielstwa dyplomatycznego lub urzędu konsularnego wydającego paszport może zwolnić osobę ubiegającą się o paszport konsularny książeczkowy lub blankietowy od niektórych wymagań wymienionych w ust. 1—3, jeżeli obywatelstwo polskie tej osoby i jej tożsamość są niewątpliwe.

§ 7. 1. Dziecko do lat 16 może być wpisane do paszportu konsularnego:

- 1) jednego z rodziców lub opiekuna albo
- 2) osoby, pod której pieczęą odbywa podróż, po złożeniu pisemnego oświadczenia o zgodzie obojga rodziców lub tego z nich, któremu wyłącznie przysługuje władza rodzicielska, albo o zgodzie opiekuna.

2. W razie wpisania dziecka do paszportu osób wymienionych w ust. 1 należy obok fotografii posiadacza paszportu umieścić fotografię dziecka.

3. Jeżeli o paszport konsularny książeczkowy ubiega się osoba niepełnoletnia, wydanie paszportu uzależnia się od złożenia pisemnego oświadczenia o zgodzie obojga rodziców lub tego z nich, któremu wyłącznie przysługuje władza rodzicielska, lub o zgodzie opiekuna dziecka na jego pozostanie za granicą.

§ 8. 1. Obywatele polscy, posiadacze ważnych paszportów konsularnych książeczkowych, są zwolnieni od obowiązku uzyskiwania klauzul na pobyt czasowy w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej nie przekraczający 6 miesięcy.

2. Właściwa komenda wojewódzka Milicji Obywatelskiej może przedłużyć czasowy pobyt na dalszy okres, jeżeli upływa termin określony w ust. 1.

Rozdział 3

Wydawanie paszportów zbiorowych.

§ 9. 1. Paszporty zbiorowe wydaje się na wniosek urzędów, instytucji państwowych oraz jednostek gospodarki społecznej, jak również związków zawodowych oraz organizacji politycznych i społecznych po złożeniu:

- 1) listy uczestników grupy,
- 2) opinii właściwego organu naczelnego, któremu podlega składający wniosek, stwierdzającej celowość wyjazdu,
- 3) przyrzeczenia udzielenia wizy wydanego przez właściwe obce przedstawicielstwo dyplomatyczne lub urząd konsularny,

- 4) zezwolenia dewizowego Narodowego Banku Polskiego na zakup zagranicznych środków płatniczych niezbędnych na pokrycie kosztów utrzymania danej grupy za granicą, a w razie wymiany bezdewizowej — zaproszenia właściwej instytucji lub organizacji zawierającego zobowiązanie do pełnego pokrycia kosztów pobytu danej grupy za granicą,
- 5) dokumentów wymienionych w § 2 ust. 1 pkt 1—4, 6 i 7 dla każdego uczestnika grupy.

2. Przepisy ust. 1 pkt 2 i 4 nie dotyczą wniosków o wydanie paszportów składanych przez jednostki mające rachunek specjalny na cele wyjazdów zagranicznych.

3. Przepisy ust. 1 i 2 oraz § 10 ust. 1 i § 17 ust. 2 stosuje się odpowiednio w razie wyjazdu grupy osób na podstawie paszportów indywidualnych, jeżeli mają być one wydane na wniosek urzędów lub instytucji wymienionych w ust. 1.

Rozdział 4

Wnoszenie podań i podejmowanie paszportu, wkładki paszportowej do dowodu osobistego oraz dokumentu podróży.

§ 10. 1. Podania i wnioski o wydanie paszportu, wkładki paszportowej do dowodu osobistego lub dokumentu podróży składa się w komendzie wojewódzkiej Milicji Obywatelskiej właściwej ze względu na miejsce stałego pobytu osoby zainteresowanej albo — w wypadkach wymienionych w § 1 ust. 4 — w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych (Biurze Paszportów).

2. Osoba ubiegająca się o paszport, wkładkę paszportową do dowodu osobistego lub dokument podróży składa podanie osobiście. Nie dotyczy to osób do lat 16 oraz osób całkowicie ubezwłasnowolnionych.

3. Przy składaniu podania przedstawia się dokument stwierdzający tożsamość oraz dokument stwierdzający stosunek do służby wojskowej.

4. Przy wyjazdach zbiorowych tożsamość uczestników grupy powinna być stwierdzona na podaniach przez komendy wojewódzkie Milicji Obywatelskiej właściwe ze względu na miejsce pobytu stałego uczestników. Tożsamość uczestników grupy może być także stwierdzona przez jednostki mające rachunek specjalny na cele wyjazdów zagranicznych. Przy stwierdzaniu tożsamości stosuje się odpowiednio przepisy ust. 2 i 3.

5. Organ właściwy do przyjęcia podania (wniosku) może odmówić jego przyjęcia, jeżeli nie są do niego załączone wszystkie niezbędne dokumenty lub podanie-kwestionariusz jest wypełnione nieczytelnie.

§ 11. 1. Paszport, wkładkę paszportową lub dokument podróży podejmuje się w miejscu złożenia podania (wniosku).

2. Przy podjęciu paszportu zbiorowego przedstawia się dowody osobiste uczestników grupy oraz dowód uiszczenia opłaty paszportowej.

3. Paszport zbiorowy może być odebrany przez kierownika grupy lub przez osobę pisemnie do tego upoważnioną przez wnioskodawcę.

§ 12. 1. Paszport konsularny podejmuje się z przedstawicielstwa dyplomatycznego lub urzędu konsularnego osobiście.

2. Jeżeli paszport konsularny nie może być podjęty osobiście przez osobę ubiegającą się o jego wydanie, organ wydający paszport może wysłać go listem poleconym za zwrotnym poświadczeniem odbioru pod wskazany przez tę osobę adres albo wydać go osobie trzeciej po przedstawieniu przez nią pisemnego upoważnienia z uwierzytelnionym podpisem osoby ubiegającej się o wydanie paszportu konsularnego.

Rozdział 5

Decyzje i odwołania.

§ 13. W decyzji odmownej wystarczy powołać podstawę prawną odmowy. Decyzja taka powinna zawierać pouczenie o przysługującym środku odwoławczym ze wskazaniem terminu i organu, do którego odwołanie może być wniesione.

§ 14. Od decyzji odmownych wydanych przez komendy wojewódzkie Milicji Obywatelskiej przysługuje odwołanie do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych (Biura Paszportów).

§ 15. W sprawach o wydanie paszportów w związku z wyjazdem zbiorowym odwołanie może być pozostawione bez rozpoznania, jeżeli termin wyjazdu danej grupy osób upływa przed terminem przewidzianym do rozpoznania odwołania.

Rozdział 6

Przepisy końcowe.

§ 16. Jeżeli wyjazd na podstawie paszportu lub dokumentu podróży nie nastąpił, posiadacz takiego dokumentu jest obowiązany w ciągu 7 dni od dnia upływu terminu jego ważności zwrócić go komendzie wojewódzkiej Milicji Obywatelskiej właściwej ze względu na miejsce pobytu stałego posiadacza.

§ 17. 1. W razie unieważnienia paszportu, wkładki paszportowej do dowodu osobistego lub dokumentu podróży przed opuszczeniem kraju wnioski o zwrot kosztów biletu na przejazd za granicę oraz kosztów powrotu do miejsca zamieszkania w kraju składa się w miejscu wydania paszportu, wkładki paszportowej lub dokumentu podróży.

2. Zwrot kosztów biletu na przejazd za granicę obejmuje jedynie koszty nie podlegające zwrotowi z kasy biura podróży lub przedsiębiorstwa przewozowego. Zwrotu kosztów dokonuje się na podstawie zaświadczenia tego biura podróży lub przedsiębiorstwa przewozowego, w którym wpłata została uiszczona.

§ 18. W razie wyjazdu za granicę na koszt urzędu, instytucji państwowej, jednostki gospodarki społecznej, związku zawodowego albo organizacji politycznej lub społecznej obowiązują w zakresie składania dokumentów w celu otrzymania paszportu lub wkładki paszportowej do dowodu osobistego oraz w zakresie wnoszenia podań, wydawania i podejmowania paszportu lub wkładki paszportowej do dowodu osobistego przepisy dotyczące paszportów urzędowych.

§ 19. Jeżeli obywatel polski utracił lub znalazł za granicą paszport konsularny, powinien niezwłocznie zawiadomić o tym najbliższe polskie przedstawicielstwo dyplomatyczne lub urząd konsularny.

§ 20. Przepisy niniejszego rozporządzenia dotyczące dowodów osobistych stosuje się odpowiednio do tymczasowych dowodów osobistych, a także do tymczasowych zaświadczeń tożsamości w okresie ich ważności, wydanych obywatelom polskim przed wejściem w życie ustawy z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych (Dz. U. Nr 14, poz. 85).

§ 21. Do postępowania w sprawach nie uregulowanych niniejszym rozporządzeniem stosuje się przepisy o postępowaniu administracyjnym.

§ 22. 1. W rozporządzeniu Ministrów Spraw Wewnętrznych i Spraw Zagranicznych z dnia 15 sierpnia 1967 r. w sprawie wprowadzenia wzorów wkładek paszportowych do dowodów osobistych (Dz. U. Nr 36, poz. 182) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 1 ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) wpisu do dowodu osobistego (tymczasowego dowodu osobistego) uprawniającego do wielokrotnego przekraczania granicy PRL (wzór nr 1)”,

2) w załączniku wzór nr 1 zastępuje się następującym wzorem:

„Niniejszy dowód uprawnia do przekraczania granicy PRL i pobytu w państwach:

- Ludowa Republika Bułgarii,
- Czechosłowacka Republika Socjalistyczna,
- Niemiecka Republika Demokratyczna,
- Socjalistyczna Republika Rumunii,

— Węgierska Republika Ludowa,

— Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich.

. . . . . dn. . . . . 19... r.

miejsowość

m.p.

_____

(podpis)''

2. Wkładki paszportowe do dowodu osobistego (tymczasowego dowodu osobistego) upowazniające do wielokrotnego przekraczania granicy tracą ważność:

- 1) z dniem 31 grudnia 1977 r., jeśli ich posiadacze w dniu tym przebywają w kraju,
- 2) z dniem powrotu do kraju ich posiadaczy po dniu 31 grudnia 1977 r.

§ 23. Tracą moc:

- 1) rozporządzenie Ministrów Spraw Wewnętrznych i Spraw Zagranicznych z dnia 22 maja 1967 r. w sprawie zasad i trybu postępowania oraz właściwości organów w sprawach paszportowych (Dz. U. z 1967 r. Nr 21, poz. 97, z 1970 r. Nr 24, poz. 198 i z 1973 r. Nr 33, poz. 195) oraz
- 2) rozporządzenie Ministrów Spraw Zagranicznych i Spraw Wewnętrznych z dnia 16 października 1968 r. w sprawie paszportów konsularnych (Dz. U. z 1968 r. Nr 41, poz. 291 i z 1972 r. Nr 3, poz. 17).

§ 24. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, z tym że przepis § 22 ust. 1 wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1977 r.

Minister Spraw Wewnętrznych: S. Kowalczyk
Minister Spraw Zagranicznych: S. Olszowski